

147601 - Nebi s.a.v'in Doğum ve Vefat Tarihi ile İlgili Alimlerin Görüşleri

Soru

Rasulullah s.a.v'in doğum ve vefat tarihi nedir? Bu konuda çok görüş olduğunu göz önünde bulundurursak Kur'an ve sünnet ışığında doğru görüş hangisidir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Siyer ve tarih yazarları, Nebi s.a.v'in doğum günü ve ayını belirlemede farklı görüşler bildirmişlerdir. Bunun nedeni doğmuş bebeğin ileride büyük bir konumda olacağı bilinmediğinden dolayı onun doğumu da diğer doğumlarla aynı muamele görmüş ve önemsenmemiştir. Bu nedenle hiç kimse onun doğum zamanını kesin olarak bilememiştir.

Dr. Muhammad Al-Tayib Al-Naccar r.h şöyle dedi:

Belki de bu tartışmanın sırrı ve sebebi, doğduğunda kimsenin onun böyle bir ilgiyle karşı karşıya kalacağını beklememesidir ve bu nedenle hayatının başlangıcından beri ilgi odağı olmamıştır. Ancak yüce Allah, doğumundan kırk yıl sonra ona peygamberliği verdikten sonra, artık insanlar bu Peygamberle ilgili akıllarına takılan anıları hatırlamaya başladılar ve onun geçmişinden gelen küçük büyük her şeyi merak ettiler. Resûlullah s.a.v, çocukluğundan beri yaşadığı olayları bizzat kendisi naklettiği gibi ashabı ve onunla irtibatta olanlar da onun hakkındaki olayları rivayet etmişlerdir.

O dönemde Müslümanlar, Nebi s.a.v'in tarihinden duydukları her şeyi, asırlar boyunca insanlara aktarmak için özümsemeye başladılar. (El Kavlul Mubin fi Sireti Seyyid el Murselin s. 78).

İkincisi:

Nebi s.a.v'in doğumuyla ilgili ittifak edilen konu, yıl ve gününün belli olmasıdır.

1. Doğum Yılı:

Fil Hadisesi yılındaydı. İbnü'l-Kayyim r.h şöyle dedi: Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinde olsun, Rasulullah'ın Mekke'nin göbeğinde ve Fil Hadisesi yılında doğduğu konusunda hiçbir ihtilaf yoktur. (Zad el Miad fi Hedyi Hayri el İbad 1/76).

Muhammed bin Yusuf El-Salihi r.h şöyle dedi: İbn İshak r.h, şöyle dedi: Fil Yılındaydı.

İbn Kesir şöyle dedi: Bu konu alimlerin cumhuru tarafından bu şekilde bilinir.

İbrahim bin el-Münzir el-Hazami, Buhari'nin şeyhi, dedi ki: O, hiçbir alimin şüphe etmediği kişidir.

Dr. Akram Diya Al-Omari -Allah onu muvaffak kılsın- şunları söyledi:

Gerçek şu ki rivayetlerin tümünde senetleri illetlidir. Onun doğumunun Fil Hadisesinden on yıl, yirmi üç yıl veya kırk yıl sonra olduğunu gösteren rivayetler bulunmaktadır. Buna rağmen alimlerin çoğu doğumun Fil yılında olduğunu savunmuştur. Bu görüş, Müslüman ve Oryantalist araştırmacıların son araştırmalarıyla da destekleniyor. Fil yılı, MS 570 veya MS 571 yılına denk gelmektedir. (El Sire el Nebeviye el Sahihe 1/97).

2. Doğum Günü:

İttifak edilen gün ise pazartesidir. Allah'ın rahmeti ve bereketi onun üzerine olsun; o gün doğdu, o günde peygamberlik verildi ve o gün vefat etti.

Ebu Katade el-Ensari r.a'dan rivayet olunduğuna göre o şöyle demiştir: Rasulullah s.a.v'e pazartesi günü orucu sorulduğunda şöyle dedi: O, benim doğduğum gün ve peygamber olarak gönderildiğim/ bana Kur'an'ın vahyedildiği gündür. (Muslim 1162)

İbni Kesir r.h şöyle dedi: Kim onun cuma günü, Rebiülevvel ayının on yedinci günü doğduğunu iddia ederse yanlış yapmış olur.

El Hafız, İbni Dihye, bazı Şiilerin “İ’lam Al-Rawa bi’ Alam Al-Huda” adlı kitabında okuduklarında bunu söylediklerini nakletmiştir.

Daha sonra İbn Dihye onu zayıflatmaya başladı, zira metinle çeliştiği için zayıflatılmayı hak ediyordu. (El Sire el Nebeviye 1/199).

Üçüncüsü:

Anlaşmazlık konusu ise hangi ay ve o ayın kaçınıcı günü olduğu hususundadır. Bu konuda çok görüş bulunmakla birlikte bazıları şöyledir:

1. Onun doğumu, Rebiülevvel ayından iki gece geçmesiyle olmuştur.

İbni Kesir r.h, bu görüştedir. Aynı şekilde İbn Abdul Ber, el İstiab’da bunu aktarmış, El Vakidi ise Ebu Maşer Necih b. Abdurrahman el Medeni’de rivayet etmiştir.

Denildi ki: Rabiul evvelden iki gece geçmesiyledir. Bu, İbn Abd el-Berr tarafından “El-İsti’ab”da söylenmiş ve El-Vakidî, Ebu Ma’şer Necih bin Abdül-’den rivayet etmiştir. *Rahman el Medeni* (El Sire el Nebeviye 1/199).

2. Rebiülevvel ayının sekizinci günüdür.

İbni Kesir bu şekilde söylemiştir: Rebiülevvel ayının sekizinci günüdür. Humeydi bunu İbn Hazm’dan rivayet etmiştir. Ayrıca Malik, Akil, Yunus bin Yezid ve diğerleri ez-Zühri’den, Muhammed bin Cübeyr b. Mutim’den rivayet etmişlerdir. İbn Abd el-Berr, tarih ehlinin rivayetiyle bunu tasdik ettiklerini bildirmiş, büyük Hafız Muhammed bin Musa El-Haverizmi bunu kesinleştirmiş ve El-Hafız Ebu El-Hattab bin Dihyeh “el Tenvir fi Mevlid el Beşir el Nezir” kitabında tercih etmiştir. (El Sire el Nebeviye 1/199).

3. Rebiülevvel ayının onuncu günüdür.

İbni Kesir r.h, şöyle dedi:

Denildi ki: Rebiülevvel ayının onuncu günündedir. Bunu İbn Dihye kitabında nakletmiştir, İbn Asakir

bunu Ebu Cafer el-Bakır'dan rivayet etmiştir, Mücalid de Şa'bi'den rivayet etmiştir. (el Sire el Nebeviye 1/199).

4. Rebiülevvel ayının on ikinci günüdür.

İbni Kesir r.h, şöyle dedi:

Denildi ki: Rebiülevvel ayının on ikinci günüdür. Bu görüş, İbn İshak tarafından söylenmiş ve İbn Ebi Şeybe, "Musannef"inde, Affan'dan, Said b. Mina'dan, Cabir ve İbn Abbas'tan rivayet etmiştir. Dediler ki: Allah'ın Rasulü s.a.v, Fil yılında, Rebiülevvel ayının on ikisinde pazartesi günü doğdu: Bu günde peygamberlik verildi, o günde göğe yükseldi, o günde hicret etti ve o günde vefat etti. Alimlerin cumhuruna göre meşhur olan görüş budur, en doğrusunu Allah bilir. (El Sire el Nebeviye 1/199).

Başka bir görüşe göre Ramazan'da doğmuştur, Safer ayında olduğu da söylenmiştir ve başka görüşler de rivayet edilmiştir...

Anladığımız kadarıyla, onun doğumuyla ilgili en güçlü görüş, Rebiülevvel ayının sekizinci ile on ikinci günü arasında gerçekleştiğidir ve matematik/astronomi konusunda uzman bazı Müslüman alimler tarafından Pazartesi'nin Rebiülevvel ayının dokuzuncu gününe denk geldiği doğrulanmıştır! Bu başka bir görüş olabilir. Bu da MS 571 yılının 20 Nisan'ına denk geldiği için güçlü bir görüştür. Profesör Muhammed el-Khudari ve Safiyyurrahman el-Mubarekfuri de dahil olmak üzere bazı çağdaş biyografi yazarları ve akademisyenlerin tercih ettikleri görüştür.

Ebu'l-Kasım es-Süheyli r.h şöyle dedi:

Matematik ehli diyor ki: Onun doğumu güneş hesabı gereğince 20 Nisan'a denk gelmektedir. (Revdu'l-Unuf 1/282).

Profesör Muhammed El-Hudari r.h şöyle dedi:

Astronomi, coğrafya, matematik, kitaplar ve araştırma makalelerinde iyi tanınan ve 1885'te vefat eden Mısırlı gökbilimci merhum Mahmud Paşa El-Felaki, bunun Rebiülevvel ayının 9'u olan

pazartesi sabahı olduğunu doğrulamıştır. Bu tarihin miladi 571 yılı Nisan ayının 20'sine ve Fil hadisesinin birinci yılına denk geldiğini ve onun doğumunun Beni Haşim kavminde Ebu Talib'in evinde gerçekleştiği teyit edilmiştir.

(Nur el Yakın fi Sireti Seyyid el Murselin s.9, el Rahik el Mahtum s. 41)

Dördüncüsü:

Peygamberimiz Muhammed s.a.v'in vefat gününün pazartesi olduğu konusunda ihtilaf yoktur, İbn Kuteybe'den çarşamba günü olduğu yönünde rivayet edilen ise doğru değildir. Şayet amaç çarşamba günü defnedildiği ise, bu doğrudur.

Vefat yılına gelince Hicretin on birinci yılında olduğu konusunda ihtilaf yoktur.

Vefatın meydana geldiği ayın ise Rebiülevvel olduğu konusunda ihtilaf yoktur.

Ancak söz konusu ayın kaçınıcı gününde olduğu konusunda ise alimler arasında ihtilaf vardır:

1. Alimlerin cumhuru, Rebiülevvel ayının on ikinci günü olduğu görüşündedir.
2. El-Havarizmi bunun Rebiülevvel ayının ilk günü olduğunu söylemiştir.
3. İbnü'l-Kelbi ve Ebu Mikhnaf, Rebiülevvel ayının ikinci günü olduğunu söylemişler ve Süheyfî bu görüşe meyletmiştir. El-Hafız İbn Hacer de -Allah ona rahmet etsin- bunu tercih etmiştir.

Ancak meşhur olan görüş; cumhurun görüşü olup Rasulullah s.a.v'in vefatının hicretin on birinci yılı, Rebiülevvel ayının on ikinci günü olduğu yönündedir.

Kaynak: (Er-Rawd el-Unuf, es-Suhayli 4/439, 440, el Sire el Nebeviyye İbn Kesir 4/509, Fath al-Bari, İbn Hacer 8/ 130).

En iyisini Allah bilir.